Evropski parlament
2024-2029

Odbor za zunanje zadeve

2025/2026(INI)

8.5.2025

OSNUTEK POROČILA

o poročilih Komisije o Ukrajini za leti 2023 in 2024
(2025/2026(INI))

Odbor za zunanje zadeve

Poročevalec: Michael Gahler

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 3

OBRAZLOŽITEV 7

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVKE 8

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o poročilih Komisije o Ukrajini za leti 2023 in 2024
(2025/2026(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Ukrajini,

– ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z naslovom „Ukraine 2024 Report (Poročilo o Ukrajini za leto 2024)“ (SWD(2022)0699), ki je priložen Sporočilu Komisije o širitveni politiki EU iz leta 2024 (COM(2024)0690),

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A10-0000/2025),

A. ker Parlament najostreje obsoja rusko agresijo proti Ukrajini in podpira pravico Ukrajine do suverenosti, neodvisnosti in ozemeljske celovitosti znotraj njenih mednarodno priznanih meja;

B. ker je Ukrajina pokazala izrazito odpornost in zavezanost svoji evropski poti kljub nadaljevanju ruske vojaške agresije;

C. ker zakonodajne reforme, ki jih je začela Ukrajina, odražajo njeno predanost usklajevanju s pravnim redom EU;

D. ker izzivi ostajajo na področjih, kot sta neodvisnost sodstva in sistemska korupcija, in jih je treba obravnavati z večjo odgovornostjo vlade in mednarodnim nadzorom;

E. ker je Ukrajina na področju regionalnega sodelovanja in socialno-ekonomskih reform dosegla napredek glede usklajevanja svojih politik s standardi EU;

F. ker so demokratične institucije Ukrajine pokazale prilagodljivost v vojnem stanju, kljub nekaterim pomislekom v zvezi s preglednostjo in ravnovesjem moči v tem obdobju;

G. ker je bil dosežen napredek pri reformi javne uprave, vendar je treba še naprej krepiti zmogljivosti in izboljšati upravljanje človeških virov;

H. ker je sodstvo ponovno prevzelo ključne funkcije, vključno s preverjanjem sodnikov in izvajanjem protikorupcijskih ukrepov, čeprav je treba okrepiti standarde integritete in preglednosti;

I. ker je Ukrajina z zakonodajo o obnovljivi energiji in z usklajevanjem s cilji evropskega zelenega dogovora pokazala zavezanost zeleni agendi;

J. ker civilna družba ostaja steber odpornosti in demokracije v Ukrajini, čeprav primeri pritiska na aktiviste vzbujajo zaskrbljenost in zahtevajo vladno ukrepanje;

K. ker sta svoboda izražanja in neodvisnost medijev postavljena pred izzive, zlasti v pogojih vojnega stanja; ker so potrebne reforme za ponovno vzpostavitev pluralizma in zaščito novinarjev;

L. ker je proces povezovanja EU široko podprt z javnim in institucionalnim soglasjem, ki odraža močno družbeno zavezanost pridružitvi EU kljub trenutnim težavam;

M. ker članstvo v EU ostaja ključno gonilo demokratičnega razvoja Ukrajine in bo ključni dejavnik pri zagotavljanju prihodnje varnosti, stabilnosti in neodvisnosti države;

O stanju ruske vojaške agresije in sankcijah

1. ponovno izraža neomajno solidarnost z ukrajinskim narodom ter podpira neodvisnost, suverenost in ozemeljsko nedotakljivost Ukrajine v okviru njenih mednarodno priznanih meja; odločno poudarja, da ima Ukrajina kot žrtev agresije legitimno pravico do samoobrambe v skladu z 51. členom Ustanovne listine OZN;

2. poudarja, da morajo EU in njene države članice znatno povečati pomoč, ki jo zagotavljajo, da bi podprle pravico Ukrajine do samoobrambe; vztraja, da morajo EU in njene države članice skupaj s partnerjem in zavezniki prispevati k trdnim varnostnim jamstvom za Ukrajino, da bi odvrnili nadaljnjo rusko agresijo;

Zavezanost pristopu k EU

3. odločno pozdravlja neomajno predanost Ukrajine izpolnjevanju zahtev za članstvo v EU, vključno s skladnostjo s pravnim redom EU;

4. je seznanjen s sporazumom med ZDA in Ukrajino o kritičnih mineralih; pozdravlja dejstvo, da vključuje nazoren jezik, načrtovan za zaščito pridružitvenega postopka Ukrajine EU in povezanih obveznosti ter za zagotovitev skladnosti z obveznostmi Ukrajine z mednarodnimi finančnimi institucijami ali drugimi uradnimi upniki; poziva Komisijo, naj spremlja strogo izvajanje s tem povezanih ukrepov;

Demokracija, pravna država in boj proti korupciji

5. priznava izredna prizadevanja Ukrajine za krepitev demokratičnih institucij v času vojne; obenem spodbuja Ukrajino, naj poveča preglednost v zakonodajnih postopkih in dodeli več sredstev za pravosodno reformo;

6. poziva Ukrajino, naj obravnava vprašanja, ki ovirajo razvoj sodstva; poudarja, da so potrebne izboljšave na področju neodvisnosti sodstva in boja proti korupciji;

7. pozdravlja imenovanje novega vodje državne agencije za preprečevanje korupcije in neodvisnih revizorjev, da bi ocenili učinkovitost ukrajinskega nacionalnega protikorupcijskega urada pri preiskovanju korupcije; pozdravlja začetek veljavnosti spremenjenega kazenskega zakonika in zakonika o kazenskem postopku; pozdravlja sprejetje akcijskega načrta za izvajanje strategije za odvzem premoženjske koristi za obdobje 2024–2025 in s tem povezanih ukrepov;

8. spodbuja Ukrajino, naj zaščiti neodvisnost in učinkovitost protikorupcijskih institucij, vključno s specializiranim protikorupcijskim tožilstvom, in sicer z zagotavljanjem preglednih postopkov imenovanja in zaščito teh organov pred političnim vplivom; izraža pohvalo Ukrajini, ker je povečala število osebja specializiranega protikorupcijskega tožilstva;

9. je seznanjen z ugotovitvami iz dodatka k drugemu poročilu o skladnosti, ki ga je 22. novembra 2024 sprejela Skupina držav proti korupciji pri Svetu Evrope, v skladu s katerim je Ukrajina zadovoljivo izvedla ali zadovoljivo obravnavala 18 od 31 priporočil iz tega poročila; spodbuja Ukrajino, naj v celoti izvede preostala priporočila;

Temeljne svoboščine in človekove pravice

10. pozdravlja zavezanost Ukrajine spoštovanju temeljnih pravic kljub sedanji ruski vojaški agresiji; pozdravlja nedavno sprejetje akcijskega načrta za zaščito pravic narodnih manjšin do leta 2027, katerega cilj je uskladiti ukrajinsko zakonodajo z evropskimi standardi;

Regionalno sodelovanje in dobri sosedski odnosi

11. pozdravlja dejavno sodelovanje Ukrajine v regionalnih pobudah, kot sta njeno vodstvo v forumu civilne družbe vzhodnega partnerstva in usklajevanje čezmejnih trgovinskih projektov s Poljsko;

12. pozdravlja in spodbuja vse poskuse Ukrajine in držav članic EU, da bi obravnavale nerešene vidike zgodovinskih dvostranskih in regionalnih odnosov, na primer pokol v Voliniji, v duhu resnične in iskrene sprave ter ob spoštovanju vrednot EU, kot so človekovo dostojanstvo, zgodovinska resnica in dobri sosedski odnosi; je prepričan, da bo potrpežljiv proces sprave z dobro voljo obeh strani ozdravil rane preteklosti; v zvezi s tem pozdravlja potekajoče pogovore med poljskimi in ukrajinskimi oblastmi, ki so privedli do ponovnega izkopavanja grobov poljskih državljanov na ukrajinskem ozemlju aprila 2025; upa, da se bo proces nadaljeval z jasnim ciljem, da se žrtvam zagotovi dostjen pokop in spomin;

Socialno-ekonomske reforme

13. pozdravlja, da Ukrajina izvaja prednostni akcijski načrt za obdobje 2023–2024 in da je sprejela zakonodajo, potrebno za reformo ukrajinskega urada za gospodarsko varnost;

14. opozarja na sprejetje zakona o lokalni javni upravi leta 2023 in spodbuja ukrajinsko vlado, naj sprejme sistemski pristop k prihodnjim reformam javne uprave, tako da določi jasno vizijo in strukturirano strategijo izvajanja;

15. spodbuja Ukrajino, naj doseže napredek pri odobritvi osnutka zakona št. 4298, da bi reforme lokalne državne uprave uskladili s standardi EU, in sicer z vzpostavitvijo uravnoteženega pravnega okvira za nadzor v skladu z načelom sorazmernosti in Evropsko listino lokalne samouprave, ki ne krši pristojnosti, posebnih pravic in samoupravnih funkcij lokalnih oblasti; ponovno izraža svojo zahtevo za uvedbo pravne osebnosti za lokalne in regionalne javne organe;

16. poziva Ukrajino, naj še naprej dosega napredek pri izvajanju načrta za Ukrajino v skladu z Uredbo (EU) 2024/792[1];

Energija, okolje, trajnostni razvoj in povezljivost

17. pozdravlja znaten napredek, dosežen pri reformah energetskega sektorja, in uskladitev Ukrajine s cilji evropskega zelenega dogovora;

18. izraža pohvalo Ukrajini, ker je sprejela svoj nacionalni načrt za energijo in podnebje;

19. priporoča, naj Komisija hitro odpre pogajalske sklope z Ukrajino, da bi čim bolj pospešila prošnjo države za članstvo v EU, pod pogojem, da bo še naprej izvajala pravni red EU in dokončala reforme, ki jih je sprejela;

20. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

[1] Uredba (EU) 2024/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino (UL L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

OBRAZLOŽITEV

Kot poročevalec za to pomembno pobudo z veseljem predstavljam poročilo, ki odraža stalno in trdno strateško zavezo Evropske unije Ukrajini. To poročilo je prvo od začetka obsežne ruske invazije Ukrajine in podelitve statusa kandidatke Ukrajini ter začetka pogajanj o pristopu.

Ukrajina je najpomembnejše področje delovanja EU na področju zunanjih odnosov. Nadaljevanje vojne v Ukrajini ima globok vpliv na EU. Izid vojne je za EU eksistenčnega pomena. Zato EU in njene države članice Ukrajini zagotavljajo dosledno politično, diplomatsko, finančno in vojaško pomoč. Glede na popolni preobrat pristopa Trumpove administracije je odgovornost EU še večja.

Osnutek poročila sem pripravil glede na zgoraj navedene geopolitične in varnostne razmere. Besedilo zadeva pripravo Ukrajine na izpolnjevanje zahtev za članstvo v EU, vključno s skladnostjo s pravnim redom EU. Poleg tega analiziram zapletene notranje reforme, ki se izvajajo v razmerah trajajoče vojne. Zlasti poudarjam vprašanje demokracije, pravne države in boja proti korupciji Spodbuja se nadgradnja dosežkov reform v sektorjih energije, okolja, trajnostnega razvoja in povezljivosti. Poleg tega poudarjam pomen regionalnega sodelovanja in dobrih sosedskih odnosov.

V fazi sprememb bodo dodatni vidiki izboljšali in dopolnili osnutek poročila ter vključevali najnovejše spremembe v mednarodnih pogajanjih in morebitna notranja prizadevanja za reformo.

Na koncu ponovno poudarjam trdno stališče, da Evropska komisija odpira pogajalske sklope, da bi čim bolj pospešila prošnjo Ukrajine za članstvo. Uspešen zaključek tega procesa bo izraz vodilne vloge, odločnosti in vizije ter je geostrateška naložba v združeno in močno Evropo v vse bolj nestabilnem mednarodnem okolju.

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE POROČEVALEC PREJEL PRISPEVKE

V skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika poročevalec izjavlja, da je pri pripravi osnutka poročila prejel prispevke od naslednjih subjektov ali oseb:

Subjekt in/ali oseba
Sporočil ni bilo.

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti poročevalca.

Če so na seznamu navedene fizične osebe z imenom ali njihovo funkcijo ali z obema, poročevalec izjavlja, da je zadevne fizične osebe seznanil z obvestilom Evropskega parlamenta o varstvu podatkov št. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v katerem so opredeljeni pogoji, ki veljajo za obdelavo njihovih osebnih podatkov, ter pravice, povezane s to obdelavo.